

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОБ'ЄДНАНЬ
ПІДПРИЄМСТВ»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	051 Економіка
Тип і назва освітньої програми	ОПП Економіка підприємства
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр.
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4, Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	державна
Навчально-науковий інститут кафедра	ННІ інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Контактні дані розробника(ів)	Березіна Людмила Михайлівна, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, д.е.н., професор, ауд. 420 (навчальний корпус 4) e-mail: liudmyla.berezina@pdau.edu.ua, сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/berezina-lyudmyla-myhaylivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік дисциплін, які передують її вивченню «Економіка і організація аграрного бізнесу», «Економічна діагностика», «Економічне управління підприємством».
Компетентності	загальні: ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 5. Здатність працювати в команді. спеціальні (фахові): СК 3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки. СК 6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.
Результати навчання	ПРН 8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Вивчення дисципліни забезпечує формування таких соціальних навичок: лідерство, вміння працювати в критичних умовах (стресостійкість, збагачення емоційного інтелекту), здатність логічно й системно мислити, креативність, ефективний обмін інформацією між людьми, об'єднаними спільними професійними інтересами (нетворкінг), володіння іноземною мовою, правова, політична, екологічна грамотність (громадські соціальні навички), медіаграмотність тощо.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних та практичних знань, вмінь і навичок щодо використання основ прикладної економіки, засвоєння понятійного апарату, методики та інструментарію оцінювання діяльності об'єднань підприємств, набуття знань про закономірності, принципи та особливості формування, розвитку й ефективного функціонування об'єднань підприємств та використання на практиці сучасних методів управління ними.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Об'єднання підприємств як суб'єкт господарювання Тема 2. Спеціалізація і кооперування підприємств об'єднання Тема 3. Холдингова організація об'єднань підприємств та особливості діяльності промислово-фінансових груп Тема 4. Організаційно-управлінські структури об'єднань підприємств	

<p>Тема 5. Регулювання діяльності об'єднань підприємств</p> <p>Тема 6. Організація циклу “дослідження – виробництво” в об'єднаннях підприємств і наукових установах</p> <p>Тема 7. Фінансування об'єднань підприємств</p> <p>Тема 8. Глобалізація ринків і транснаціональні корпорації</p>	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ	
<p>1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні методи: <i>лекція, розповідь-пояснення; бесіда;</i> наочні методи: <i>ілюстрування; демонстрування;</i> практичні методи: <i>робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, підготовка реферату/доповіді;</i></p> <p>2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності методи формування пізнавальних інтересів: <i>створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.</i></p> <p>3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання: інтерактивні методи: <i>дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій, «Мозковий штурм».</i> комп'ютерні і мультимедійні методи: <i>використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.</i></p> <p>4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: методи усного контролю: <i>опитування, бесіда, доповідь;</i> методи письмового контролю: <i>самостійна робота, творче завдання, розв'язування тестів.</i> методи самоконтролю: <i>самостійний пошук помилок; самооцінювання; самоаналіз.</i></p>	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
<p>Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання</p>	<p>Наведені у Додатку до силабусу</p>
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
<p>- щодо термінів виконання та перекладання</p>	<p>здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання.</p> <p>Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 25% бал. Перекладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.</p>
<p>- щодо академічної доброчесності</p>	<p>Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Документи, що стосуються академічної доброчесності, представлені на вкладці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ Полтавського державного аграрного університету: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist</p>
<p>- щодо відвідування занять</p>	<p>Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим</p>
<p>- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти</p>	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед / під час опанування даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Edera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p>
<p>- щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки.</p>

Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувач вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті
<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf>

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Павловська Л.Д. Економіка підприємства: навчальний посібник. Житомир: Вид-во ЖНАЕУ, 2019. 640 с.
2. Ільчук М.М., Іщенко Т.Д. Підприємницька діяльність та агробізнес: підручник. Київ: Вища освіта, 2016. 543с.
3. Андрійчук В.Г. Економіка агропромислового комплексу: підручник. Київ: КНЕУ, 2013. 779 с.
4. Сисоліна Н.П., Савеленко Г.В., Василенко Л.П. Економіка та організація діяльності об'єднань підприємств: навч. посіб. Кіровоград: КНТУ, 2015. 280 с.
5. Чепурда Л.М., Беляєва С.С., Плахотнікова М.В. та ін. Економіка та організація діяльності об'єднань підприємств: навч. посіб. К.: ВД "Професіонал", 2005. 272 с.

Допоміжні

6. Березіна Л. М., Воронько-Невіднича Т. В., Логінська І. Я., Шкурупій К. Є. Ключові аспекти управління розвитком агропродовольчої сфери в межах національної економічної стратегії – 2030 // *Modern Economics*. 2021. № 30(2021). С. 34-38.
7. Малік М.Й., Федієнко П.М. Аграрна реформа і розвиток підприємництва. Київ: ІАЕ УААН, 2018. 271 с.
8. Саблук П.Т. Проблеми ефективного функціонування АПК в умовах нових форм власності та господарювання. Київ: ІАЕ, 2016. Т.1. 831 с.; Т.2. 851 с.
9. Державний класифікатор України «Класифікація організаційно-правових форм господарювання», затверджено наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 28 травня 2004 року №97. URL: <http://uazakon.com/document/tpart01/isx01822.htm>.
10. Про держану реєстрацію юридичних і фізичних осіб – підприємців: Закон України від 15 травня 2003 року №755-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/755-15>.
11. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України від 14.05.1992 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>.
12. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991. №959-XII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.
13. Про інноваційну діяльність: Закон України від 4 липня 2002 року №40-IX. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
14. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 № 2210-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>.
15. Про оплату праці / Закон України від 24.03.95р. № 108/ 95-ВР в редакції Закону України від 06.02.1997 № 50 / 97-ВР, зі змінами і доповненнями. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80>.
16. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.1996 р. № 94/96-ВР. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/annot/93/96-%D0%B2%D1%80>

Інформаційні ресурси

17. <http://www.rada.kiev.ua>. – веб-сторінка Верховної Ради України.
18. <http://www.gov.ua>. – веб-сторінка Кабінету Міністрів України.
19. <http://www.minagro.gov.ua>. – веб-сторінка Міністерства аграрної політики та продовольства України.
20. <http://www.me.gov.ua/kaznach./plsq1/kaza.a.10> – веб-сторінка Головного управління державного казначейства України.
21. <http://www.ukrstat.gov.ua> – веб-сторінка Державного комітету статистики України.
22. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
23. Урядовий портал. URL : <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
24. Organisation for Economic Co-operation and Development. URL : <https://www.oecd.org/>.

Реквізити затвердження

Схвалено на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, протокол від 03 вересня 2024 року № 1

Додаток до силабусу

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни Економіка та організація діяльності об'єднань підприємств

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				
	Опитування	Розв'язування тестів	Виконання вправ на практичних заняттях	Написання реферату, презентація	Разом
Тема 1. Об'єднання підприємств як суб'єкт господарювання	2	2	5		9
Тема 2. Спеціалізація і кооперування підприємств об'єднання	2	2	5		9
Тема 3. Холдингова організація об'єднань підприємств та особливості діяльності промислово-фінансових груп	2	2	5		9
Тема 4. Організаційно-управлінські структури об'єднань підприємств	2	2	5		9
Тема 5. Регулювання діяльності об'єднань підприємств	2	2	5		9
Тема 6. Організація циклу “дослідження – виробництво” в об'єднаннях підприємств і наукових установах	2	2	5		9
Тема 7. Фінансування об'єднань підприємств	2	2	5		9
Тема 8. Глобалізація ринків і транснаціональні корпорації	2	2	5		9
Реферат / презентація				28	
Разом	16	16	40	28	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

- *опитування (0 – 2 бали):*

0 балів – здобувач вищої освіти не готовий до відповіді або виявив неспроможність висвітлити питання (тему) чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновків, узагальнення;

1 бал – здобувач вищої освіти у цілому оволодів суттю питань з навчального матеріалу (теми), виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу;

2 бали – здобувач вищої освіти демонструє глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми (теми), проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал;

- *розв'язування тестів (0 – 2 бали):*

- 0 балів – здобувач вищої освіти відповідає менше, ніж на 50 % тестів;
- 1 бал – здобувач вищої освіти правильно відповідає на 50-70 % тестів;
- 2 бали – здобувач вищої освіти правильно відповідає на 71-100 % тестів;
- *виконання вправ на практичних заняттях:*

0-2 балів – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість завдань частково забезпечивши відображення запланованих результатів навчання;

3 бали – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань та демонструє досягнення половини запланованих результатів навчання

4 бали – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє матеріалом, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань та демонструє досягнення більшої частини запланованих результатів навчання

5 балів – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє матеріалом, правильно вирішив усі завдання. Відповідь характеризує уміння виявляти та розв'язувати проблему, інтегрувати знання, повністю відображає визначені результати навчання

- *підготовка доповіді, реферату, презентації (0 – 20 балів):*

0-5 балів – тема реферату не розкрита, список використаної літератури містить менше 2 наукових джерел, оформлення документу здійснено з критичними порушеннями, презентація відсутня, здобувач відмовляється від захисту;

6-10 балів – тема реферату викладена правильно, але є певні недоліки щодо відповідності результату навчання, повноті та логіці викладу; список використаної літератури містить 4-5 джерел, в оформленні документу наявні некритичні порушення, презентація відсутня або не висвітлює предмет аналізу у повному обсязі, здобувач при захисті реферату не повною мірою володіє матеріалом за темою реферату;

11-20 балів – тема реферату викладена правильно, матеріал реферування відповідає вимогам досягнення результату навчання, повноті та логіці викладу; список використаної літератури містить 4-5 джерел, в оформленні документу наявні некритичні порушення, презентація висвітлює предмет аналізу, але має вади недостатньої конкретизації матеріалу, здобувач при захисті реферату достатньою мірою володіє матеріалом за темою реферату;

20-28 балів – проблема, яка розглядається в рефераті, викладена повно, послідовно, логічно; список використаних джерел 5-6 позицій, оформлення документу відповідає стандарту, презентація наявна і повністю висвітлює досліджувану тему, здобувач при захисті реферату демонструє повне засвоєння матеріалу.